

Българската съпротива срещу комунизма стигна до сърцето на Европа

Написано от Христо Христов
Сряда, 26 Януари 2011 00:15

През 2010 г. една сериозна група от над 20 различни представители на българското общество, преживели целия спектър на репресии на комунистическия режим, се озова в Европейския парламент. На 17 ноември 2010 г., точно 21 години след оттеглянето на Живков на 10 ноември 1989 г. тези сънародници, които олицетворяваха забравените герои на съпротивата срещу управлението на БКП, се докоснаха до обетованата земя

Българската съпротива срещу комунизма стигна до сърцето на Европа

Написано от Христо Христов
Сряда, 26 Януари 2011 00:15

на онези свободна Европа, за която няколко милиона българи можеха само да мечтаят преди повече от две десетилетия.

⋮

Хората, преживели репресиите на комунизма, събрани от всички краища на България бяха пристигнали в Брюксел, за да разкажат за преживяното в Европейския парламент. Въпреки, че страната ни е член на Европейския съюз от 2007 г. появата на тази разнородна по съдби група репресирани, се участничка в първата по рода си подобна инициатива в Европейския парламент. Инициатива организираната от Андрей Ковачев, евродепутат от ГЕРБ, под заглавието „Изстраданата европейска мечта на България – 1944-1989”.

За незавършения обществен дебат

„Особеност на българския преход беше, че той се организира от самата комунистическа номенклатура, дирижирана от структурите на Държавна сигурност. Поради това в българското общество не е завършен дебатът относно най-новата ни история след Втората световна война”, написа евродепутатът в обръщението си като организатор на конференцията. Според него Дебатът за миналото е засенчван и замразяван от носталгията по репресивната диктатура, мотивирана от наследниците ѝ. Затова и в България няма постигнат обществен консенсус, а жертвите на комунизма са често забравяни. По думите му това е и причината българската съпротива срещу комунизма да е слабо известна в Европа.

Как се заражда идеята за конференция

Месеци преди за България да се говори в Европейския парламент за съпротивата ѝ по време на комунизма, към евродепутата Андрей Ковачев се обръщат бивши лагеристи от Белене с молба за съдействие за организирането на изложба на техни картини, свързани с миналото. Един от тях е Крум Хорозов, прекарал 11 години в комунистическите затвори. Идеята за изложба обаче прераства в по-мощно представяне на българското противодействие срещу налагането на комунистическия режим.

Българската съпротива срещу комунизма стигна до сърцето на Европа

Написано от Христо Христов
Сряда, 26 Януари 2011 00:15

„Целта на конференцията е с нея да запознаем европейската общественост със съпротивата на българите при комунизма, както и реакцията на режима спрямо дисидентите и инакомислещите”, обясни Андрей Ковачев. Той допълни, че форумът е организиран да се засвидетелства уважението към хората, пострадали от репресиите на БКП.

Да запазим паметта

Значението на подобни инициативи беше разшифровано в силното слово, с което председателят на групата на Европейската народна партия в Европейския парламент Жозеф Дол, произнесе. В него той подчерта:

„Тази среща, дами и господа, има и следната цел: тя ни подстрекава и задължава да запазим паметта. Подстрекава ни никога да не забравяме тоталитарния ужас, който разклати света през 20-ти век. Намесвайки се чак до интимната сфера на мисълта, налагайки на всички граждани членуването в една принудителна идеология, тоталитарните режими са подчинили действителността на човека, въпреки всяка неговата съпротива.

Извън тези идеологии нямаше нищо друго! В тяхно име, тоталитарните владетели без колебание избиха десетки милиони мъже и жени, очертавайки така един ужасяващ век. Нямаме правото да забравяме. Ако някога позволим на паметта да изчезне, това би означавало да дадем право на всички насилия. Трябва да си припомним безспирно историческата истина - истината, която е против всички измами.”

Българската съпротива срещу комунизма

В центъра вниманието на изпълнената с евродепутати и гости на Европейския парламент зала попаднаха дошлите от всички краища на България преживели репресиите на комунистическия режим земеделци, горяни, български турци, преследвани по време на „възродителния” процес. Те представиха своите свидетелства за съпротивата срещу репресиите на БКП. Жертвите, преминали през лагери и затвори, някои от които и със смъртни присъди, в емоционални послания разказаха пред евродепутати и гости на ЕП своите драматични съдби.

Сред тях бяха осъденият на смърт през 50-те години Георги Саръиванов, Фреди Фосколо, осъден на 15 години затвор през 1966 г. за разпространяване на позиви, призоваващи за демократични промени и приобщаване към свободна Европа, Сабри Искендер, арестуван през 1985 г. при "възродителния" процес и въдворен в Белене. В дискусиата участие взеха и редица други репресирани, сред които Добрин Радин, Петко Огойски, Зейнеп Ибрахимова, Иван Николов, Васил Къдринов, Линяна Радева и други.

В конференцията взеха участие историците Михаил Груев и Момчил Методиев, председателят на комисията по досиетата Евтим Костадинов, Екатерина Бончева, член на комисията по досиетата и Христо Христов, разследващ журналист.

Пред залата на конференцията беше представена изложба на рисунки на лагериста

Българската съпротива срещу комунизма стигна до сърцето на Европа

Написано от Христо Христов
Сряда, 26 Януари 2011 00:15

Крум Хорозов, а художникът Костадин Събев, прекарал повече от 4 години в лагера Белене, показа сбирката си от портрети на горяни, чието движение оказва най-продължителната въоръжена съпротива срещу комунистическия режим от страните в Източна Европа.

Репресираниите се обединиха около мнението, че истината за комунизма трябва да влезе в учебниците по история в училищата и да се изучава в университетите.

Йежи Бузек: България има важно роля в съпротивата срещу тоталитаризма

Конференцията беше приветствена от председателя на Европейския парламент Йежи Бузек. *„Ако европейците знаеха какво е ставало в България в периода 1944-1989 г. нямаше да е вярно, че тя е най-сервилният съветски сателит, а че е имала важна роля в съпротивата срещу тоталитаризма“*, посочи той в емоционална реч. Бузек подчерта, че никога не бива да се забравя, че комунизмът не е просъществувал в резултат на подкрепа, а благодарение на насилието.

Инициативата получи широк отзвук, и спокойно може да се определи като инициативата на 2010 г., свързана с комунистическото минало. Организаторът й Андрей Ковачев заяви, че ангажираността му с темата няма да се изчерпи с този форум и това няма да е еднократен акт. Продължението на конференцията ще бъде през 2011 г. в София, където онова, което българското общество не можа да чуе и види от форума в Европейския парламент през ноември 2010 г., ще събрано и представено в книга.